

P O S U D E K

na rigorózní práci obhajované na Fakultě právnické ZČU v Plzni

Autor: Mgr. Michal Krýsl

Název práce: Právní úprava financování církví a náboženských společností českým (československým) státem od roku 1948 do současnosti

Rok předložení: 2015

Autor svou práci rozdělil do deseti kapitol. První z nich mapuje vývoj státní správy ve věcech církví a náboženských společností (dále jen: „CNS“) v období let 1948 – 1989. Druhá kapitola se zabývá financováním CNS v době před obdobím sledovaným v práci, tj. v době Rakouska-Uherska, první republiky a v období tzv. limitované demokracie od skončení druhé světové války do únorového převratu v roce 1948. Třetí kapitola je věnována právní úpravě financování CNS v období socialistického státu v letech 1948 – 1989. Další (čtvrtá) kapitola se zabývá touže problematikou v období po listopadu 1989 do konce československé federace. Pátá kapitola pak z téhož hlediska sleduje období od vytvoření samostatné České republiky až do přijetí restitučního zákona na samém konci roku 2012. Problematicou církevních restitucí se zabývá šestá kapitola, zatímco sedmá je zaměřena na nejnovější období – po přijetí restitučního zákona. Historický exkurz představuje další (osmá) kapitola, která je věnována vzniku, právní povaze a transformaci josefínských tzv. náboženských fondů. Devátá kapitola pojednává o jiných aktuálních způsobech financování CNS, než je přímé financování ze státního rozpočtu (dotace, granty, subvence...). Poslední (desátá) kapitola představuje právní komparaci českého způsobu financování CNS českým státem s vybranými zahraničními evropskými právními úpravami (Slovensko, Belgie, Lucembursko, Řecko). Členění práce je přehledné a ze systematického hlediska koherentní.

Vlastní stati práce předchází úvod a následuje ji shrnutí a závěr, francouzské resumé, výkaz bibliografie, 21 příloh a seznam použitých zkratk. Práce má celkem 220 číslovaných stran, do nichž není zahrnut seznam použité literatury a přílohy. Práce je opatřena přiměřeným poznámkovým aparátem.

Z ryze formálního hlediska lze práci vytknout, že:

- její úvod neobsahuje obvyklé údaje jako je stav bádání v dané oblasti, alespoň souhrnně hlavní prameny a literatura, z nichž bude autor čerpat, motiv volby tématu a cíl a použitá metoda práce;
- autor ve výkazu bibliografie směřuje literaturu a prameny (nejsem např. srozuměn s tím, že typické prameny označuje jako „normativní literaturu“, že např. výkaz struktury mezd Statistického úřadu SR řadí mezi „knižní literaturu“ apod.);
- autor v obsahu nesystémově zařadil závěrečné části práce: správně měl být nejprve uveden závěr a poté shrnutí – jednak v češtině, jednak ve franštině (to však autor směšuje). Závěr má obvykle zhodnotit, zda a nakolik bylo v práci dosaženo cíle vytčeného v úvodu práce.

Na druhé straně je třeba kladně hodnotit, že:

- práce neobsahuje žádné věcné chyby;

- autor pracoval prakticky se všemi zdroji jak literární, tak pramenné povahy (včetně bohaté judikatury), které se daného tématu týkají;
- autor pracoval přednostně s prameny primární povahy;
- text práce vykazuje vysokou jazykovou kulturu.

Nelze pochybovat o tom, že klady práce jednoznačně převažují nad výše uvedenými nedostatky, které jsou pouze formální povahy. Práce vyváženým způsobem podává ucelený obraz o právní problematice financování CNS od únorového komunistického převratu v roce 1948 až do současnosti.

Z á v ě r :

Předkládaná rigorózní práce splňuje požadavky kladené obvykle na vědecké práce tohoto druhu, proto ji velmi rád doporučuji k obhajobě.

Autor nechť při obhajobě práce kriticky zhodnotí expertízu docentů Kindla a Mikuleho z Právnické fakulty UK v Praze *Právní postavení tzv. katolického církevního majetku v druhé polovině 19. a ve 20. století na území dnešní ČR*, zpracovanou v roce 1999 na politickou objednávku tehdejší vlády.

Plzeň 31. 1. 2016

prof. JUDr. JCDr. Antonín Hrdina, DrSc.,
Katedra právních dějin Fakulty právnické ZČU

Západočeská univerzita v Plzni

Doručeno: 04.02.2016

ZCU 002651/2016

listy: 2

přílohy:

druh:

zcupes f 4317a

POSUDEK OPONENTA RIGORÓZNÍ PRÁCE

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta právnická

autor:

Mgr. Michal Krýsl

název:

Právní úprava financování církví a náboženských společností českým (československým) státem od roku 1948 do současnosti

počet stran:

220, 21 příloh

rok odevzdání:

2015

1) Předložená rigorózní práce s názvem „Právní úprava financování církví a náboženských společností českým (československým) státem od roku 1948 do současnosti“ (dále jen „RP“) je zpracována velice kvalitně. RP má dobře vypracovanou strukturu: Po historickém přehledu věnovanému období před rokem 1948 (kap. 2-3) přechází autor k analýze zákona č. 218/1949 Sb., o hospodářském zabezpečení církví a náboženských společností státem, a jeho vývoji do 31.12.2012 (kap. 4-7). Další významná část se týká období po 1.1.2013 (kap. 8-10), kdy došlo v souvislosti s přijetím zákona č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi, k radikálním změnám v dané oblasti. RP obsahuje rovněž komparativní část věnovanou srovnání s vybranými zeměmi Evropské unie (kap. 11). RP obsahuje pracuje s velkým množstvím pramenů a literatury a prokazuje, že mu je jejich obsah velice dobře znám. Kromě stránky právní bere autor při zpracování tématu v úvahu také kontext politický a ekonomický. Závěry RP jsou jasně, logicky, přehledně a přesvědčivě formulovány.

2) Ocenit je nutné také formální stránku RP. Její rozsah (220 s.) je přiměřený požadavkům kladeným na tento druh práce. Autor dodržuje stanovenou citační normu i pravidla českého pravopisu (počet překlepů je zanedbatelný), do textu zapracoval enormní množství odkazů (1065), do závěru připojil velké množství příloh (21) včetně přehledných tabulek a schémat. Rovněž po stránce jazykové a stylistické jde o povedený počín.

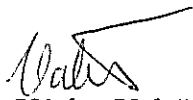
3) Oponent hodnotí kladně skutečnost, že předložená RP není prvním vstupem autora v oboru konfesní právo. Pokud pomíneme jeho diplomovou práci „Církevní zákony“ z roku 1949, odevzdanou k obhajobě v roce 2012, vybavuje si oponent ještě dva příspěvky autora – odborný článek „Evoluce zákona č. 218/1949 Sb. ...“ ve sborníku „Melior est adquisitio scientiae negotiatione argenti“ z roku 2013 a recenzi komentáře zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi publikovanou v Bulletinu advokacie 10/2013. Je tedy evidentní, že autor projevuje o danou tematiku dlouhodobí zájem, který – jak oponent věří – neskončí zpracováním předmětné RP.

4) Výhrad, které lze k předložené RP není mnoho a nejsou závažného charakteru. Některá témata, která mohla být zpracována podrobněji, jsou uvedena v čl. 5) tohoto posudku. Místy se oponentu – alespoň dle odkazů pod čarou – jeví, že autor vychází z několika málo zdrojů (např. s. 156-161: Kříž – Valeš, Jäger – Chocholáč; s. 162-172: Bradáč, Pejs).

5) Vzhledem k výše uvedenému oponent jednoznačně doporučuje přípuštění RP kolegy Mgr. Michala Krýsla k obhajobě. Oponent zároveň navrhuje, aby při ní autor prezentoval:

- ekonomické zabezpečení vybraných církví v říšské župě Sudety dle nařízení ze dne 2.5.1939;
- současný způsob financování služby kaplanů v českém vězeňství a v armádě, která byla v textu RP pouze naznačena (s. 213, odkaz 1054).

V Plzni dne 28.1.2016

JUDr. Mgr. Václav Valeš Ph.D.
oponent